Oslo

Handlingsplan for trygt, godt og inkluderende skolemiljø på Voksen skole

Innholdsfortegnelse

Skolens visjon og mål for et trygt og godt skolemiljø 3

Skolens visjon 3

Skolens felles forståelse og holdninger 3

Presisering av hva krenkelser handler om 3

Skolens felles forståelse av relevante begreper 3

Elev- og læringssyn som driver skolens praksis 4

Medvirkning 4

Elevenes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak er viktig for et trygt og godt læringsmiljø. 4

Beskrivelse av hvordan de ansatte medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak. 5

Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet. 5

Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12. 6

Årshjul - knyttet til forebyggende arbeid med læringsmiljø 6

c) Skolens periodeplan 6

d) Sosialt årshjul 7

e) 'Link til livet' 11

Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø 12

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på skolenivå: 12

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på klasse/trinn-nivå. 12

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på individnivå 12

Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø 13

Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever 13

Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet 13

Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen og Trivselsundersøkelsen. 14

Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5) 15

Skolens aktivitetsplikt 15

Oppsummering ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**

Skolens visjon og mål for et trygt og godt skolemiljø

Skolens visjon

Skolens visjon er **"Voksen skole – muligheter for alle"**.

Skolens mål

Skolen har laget sine egne verdier og holdningsmål, og har synliggjort disse i skolens Periodeplan. Disse jobber hele skolen systematisk med gjennom skoleåret.

Skolens verdi	Vi engasjerer oss i det som skjer rundt oss	Vi viser respekt for hverandre	Vi viser gjennom handling at vi er likestilte og likeverdige	Vi utvikler sosial kompetanse i samvær med andre	Vi utforsker naturen rundt oss	Vi utforsker verden og miljøet rundt oss
Holdningsmål	Å bidra til god arbeidsro i timene Å høre på beskjeder Å vente på tur	Å være en god skolevenn Å inkludere andre	Å lytte til andre Å snakke respektfullt til hverandre Å kunne løse konflikter Å kunne si unnskyld	Å være ærlig Å snakke om vanskelige ting Å respektere andres meninger	Ryddig i klasserom og garderober Å leve etter skolens miljøvisjon	Å være en god læringspartner

Skolens felles forståelse og holdninger

På Voksen skole er det en kontinuerlig prosess med å sikre at alle ansatte har felles forståelse for begreper som **mobbing**, **krenkelser**, **utenforskap** og **nulltoleranse**. De ansatte har kunnskap om hva de skal følge med på, og kan ta elevenes subjektive opplevelser på alvor.

Presisering av hva krenkelser handler om

Ingen elever eller ansatte på Voksen skole skal godta krenkende oppførsel fra elever eller andre på skolen.

Skolens felles forståelse av relevante begreper

Skolens arbeid med et trygt, godt og inkluderende skolemiljø er tema hvert år på planleggingsdagene i august. Dette arbeidet sikrer en felles forståelse for viktige begreper og lovtekstens formuleringer.

Mobbing av barn og unge forstås som «handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.» (Helgeland & Lund 2020).
Krenkelser omhandler rasisme, seksuell trakassering og andre hatefulle ytringer knyttet til religion, livssyn, legning/leveform eller funksjonsevne.
Utenforskap er når enkeltelever eller grupper av elever står utenfor elevfellesskapet, eller ikke opplever inkludering.

Nulltoleranse betyr at ingen form for krenkende oppførsel fra elever eller andre på skolen skal aksepteres. All form for krenkende oppførsel skal tas tak i.

Elev- og læringssyn som driver skolens praksis

På Voksen skole er elev- og læringssynet vårt basert på følgende:

- Alle elever skal oppleve et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø.
- Voksen skole skal være mobbefri.
- Den som blir mobbet eller krenket skal møte ansatte som ivaretar dem, og som er trygge og tydelige. Den som blir mobbet eller krenket skal kunne stole på at skolen tar problemene deres på alvor.
- De som mobber skal møte ansatte som klart tar avstand fra det som er gjort, men som viser elevene respekt og har forventninger om endret atferd. Elevene som mobber og/eller krenker skal få oppfølging og veiledning av ansatte.
- Alle elever skal få et undervisningstilbud som gir utbytte i forhold til den enkeltes forutsetning når det gjelder mobbing, krenkelser, nettvett og bruk av sosiale medier.
- Alle involverte foresatte skal oppleve ansatte som viser dem og barna deres respekt.

Skolen har et fellesskapsorientert mobbesyn:

«Mobbing av barn og unge er handlinger fra voksne og/eller barn og unge som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull deltaker i fellesskapet og muligheten til medvirkning.»

(Helgeland & Lund 2020)

Medvirkning

Elevenes medvirkning i planlegging og gjennomføring av tiltak er viktig for et trygt og godt læringsmiljø

Elevstemmen er sentral i arbeidet med å skape et godt, trygt og inkluderende læringsmiljø. På Voksen skole er vi opptatt av at elevene, sammen med de ansatte, får ansvar for å bidra. Dette gjøres på flere måter:

- Ved skolestart drøfter alle klassene, under ledelse av kontaktlærer, hvordan de ønsker at skole- og klassemiljøet skal være. Klassen lager egne trivselsregler og tipsplakater som henges synlig i klasserommet. Disse evalueres og korrigeres gjennom året.
- Klassen har klassens time annenhver uke.
- Lærer har jevnlig samtaler om friminutt før og etter friminuttene, samt forslag til leker/aktiviteter.
- Elevene har jevnlige samtaler med kontaktlærer, enkeltvis og i gruppe.
- Loggbok (analog eller digital) brukes systematisk for å innhente elevstemmene regelmessig.

- Kontaktlærer gjennomfører sosiogram to ganger pr skoleår for å kartlegge relasjonene mellom elevene, og på den måten fange opp utenforskap og mønstre.
- Elevene på sjette trinn er faddere for elevene på første trinn.
- Trivselsledere har et ansvar for å inkludere medelever i lek og aktiviteter i friminutt.
- Kontaktlærer gjennomfører utviklingssamtaler to ganger pr år.
- Rektor holder i elevrådet, som består av to deltakere per klasse. Elevrådet deltar årlig på skolens Driftstyremøte (DS) og foreldrenes arbeidsutvalg (FAU). Elevrådet diskuterer og spiller inn til saker som handler om skolemiljøet.
  Elevrådet har et eget årshjul med faste fellesaktiviteter for elevene.
- Det deltar 3-4 elever fra elevrådet i skolens Skolemiljøutvalg (SMU).

Beskrivelse av hvordan de ansatte medvirker i planlegging og gjennomføring av tiltak

- Alle ansatte jobber kontinuerlig med klasseledelse. Klasseledelse er avgjørende for elevenes psykososiale miljø. God klasseledelse handler om å være i forkant. Lærere bruker "refleksjon over egen undervisning" som grunnlag for samtale rundt klasseledelse og egne utviklingsområder.
- Trinnene (1.-7. trinn og Pluss-avdelingen) har ukentlige trinnmøter der skolemiljø og fagene planlegges, evalueres og diskuteres.
- Ukentlig møtes ledelsen og lærerne i utviklingstid der det jobbes med utviklingsarbeid.
- Annenhver uke møtes plangruppen, der ledelsen og en lærer per trinn planlegger skolens utvikling og drift.
- Medbestemmelsesutvalget (MBU) møtes annenhver uke.
- Skolemiljøutvalget (SMU) møtes to ganger per semester for å diskutere skolemiljøet.
- I planleggingsuken i august er skolemiljøarbeidet en fast del av programmet. Aktivitetsplikten blir gjennomgått, og caser og problemstillinger diskutert, samtidig som oppstarten av skoleåret i klassen og på trinnet planlegges for å få en best mulig inkluderende og god oppstart.
- Ledelsen, sosiallærer og helsesykepleier(e) møtes ukentlig i elevsaksmøte der læringsmiljøet er på agendaen. Konkrete elevsaker tas opp.
- Det settes av utviklingstider og trinntider i januar der skolen gjennomgår resultater fra Trivsels- og Elevundersøkelsen. Lærere og ledelsen analyserer og bearbeider. Undervisningspraksisen og ivaretakelse justeres i tråd med viktige funn. Større og helhetlige forbedringsområder innlemmes i skolens strategiske handlingsplan.

Skolens evaluering av skolemiljøarbeidet

I januar har skolen en helhetlig gjennomgang av resultater på trivsel- og elevundersøkelsen i personalet. Der blir resultatene analysert og diskutert, og de blir jobbet med på trinn og Storteam, før det enes om nødvendige justeringer av praksis og tiltak.

Beskrivelse av hvordan skolen informerer ansatte, foresatte og elever om innholdet i kap. 12

Ansatte, elever og foresatte på Voksen skole får informasjon om skolens aktivitetsplikt, den skjerpede aktivitetsplikten og muligheten foresatte har til å melde saker til Statsforvalter. Ansatte informeres om innholdet i Opplæringslovens kapittel 12 på planleggingsdager ved skolestart. Ved nyansettelser gjennomgås kapittel 12 med nærmeste leder. Vikarer får informasjon om kapittel 12 ved oppstart og i jevnlige vikarmøter. Elever får informasjon om kapittel 12 gjennom elevrådet med videre gjennomgang i klassene. Foresatte informeres skriftlig om kapittel 12 og sine rettigheter ved skolestart. Elevens skolemiljø blir tatt opp i elevsamtaler og utviklingssamtaler, i tillegg til at dette er faste saker i elevrådet, FAU, SMU, elevsaksmøter og på alle foreldremøter.

Årshjul - knyttet til forebyggende arbeid med læringsmiljø

a) Trafikklysmodellen.

Ved hjelp av trafikklysmodellen, kan lærerne/ledelsen fange opp og justere praksis på et så tidlig tidspunkt som mulig.

Trafikklysmodellen

b) Elevoppfølgingsårshjulet

Årshjulet hjelper lærerne og ledelsen å følge med på elevens utvikling, faglig og sosialt, gjennom året, for å korrigere undervisningen og tilpasninger.

Lenke.

c) Skolens periodeplan

Planen er rammen for tverrfaglig arbeid, dybdelæring og arbeid med holdninger og verdier og skolens fellessamlinger.

Periode Uke	Periode 1 Uke 34-39	Periode 2 Uke 41-46	Periode 3 Uke 47-51	Periode 4 Uke 2-7	Periode 5 Uke 9-14	Periode 6 Uke 15-24
Periodens tema	Hei Voksen!	Vi i verden	Drama på Voksen	Ord på ville veier	Globusgjengen	Grønt er skjønt
Holdningsmål	Å være en god skolevenn og læringspartner	Å bidra til et godt læringsmiljø	Å vise respekt for andre	Å gjøre hverandre gode	*Å vise kulturforståelse og åpenhet for andre.*	Å leve etter skolens miljøvisjon
Tverrfaglig tema	Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap	Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap	Demokrati og medborgerskap	Folkehelse og livsmestring	Bærekraftig utvikling	Bærekraftig utvikling
Digitalt medborgerskap	Kommunikasjon og relasjoner	Privatliv og sikkerhet	Digital dømmekraft (5-7) Nettvett (1-4) (Nettmobbing)	Nyheter og media	Digital balanse	Digitale fotavtrykk
Fastsatte aktiviteter	- BlimE-dansen (ute) - Fellessamling 6. trinn - Åpen skole	- Fellessamling 4. og 7. trinn - Engelsk dag - (FN-dag 24.okt)	- Luciasamling - Fellessamling 3. trinn - Juletregang - Julesamling	- Bokuke - Skidag - Fellessamling 5. trinn	- Miljøprisen - Rockesokk - Fellessamling 2. trinn	- Revy 7. trinn - Sommerdans - Idrettsdag - Fotballturnering - Fellessamling elevrådet - Matte-Tivoli

d) Sosialt årshjul

Årshjulet fungerer som en huskeliste for aktiviteter som er viktige for det sosiale samspillet og den sosiale læringen:

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlig
Planleggingsdager i august	Opplæring og informasjon til alle ansatte om Opplæringsloven kap 12, ordensreglement og skolens plan for systematisk og forebyggende arbeid. Personalet skal drøfte og få en felles forståelse av: Et godt psykososialt miljø Krenkende atferd Handlings- og aktivitetsplikten Gjennomgang av rutiner	Ledelsen
Løpende	Fadderordning for førsteklassingene. 6.trinn er faddere for 1.trinn.	Inspektør 1. trinn og aktuelle lærere
August	Lage klasseregler og tipsplakater	Kontaktlærere
August	Holdningsmål ved oppstart "Jeg er en god skolevenn"	Ledelsen og lærere
August	Bli-kjent-kveld for foresatte på 1. trinn	Lærere/foreldre på 1. trinn
August	Klassekontaktmøte	Ledelsen og kontaktlærere

August/september **August/november**	Elevrådet velges og konstitueres. Elevrådet jobber med holdningsmål for neste periode (oktober – januar) Skolestartsamtaler med 1.klassinger	Elevrådsansvarlig Helsesykepleier
September	Foreldremøter	Ledelsen/kontaktlærer
September	Oppstart av trivselsledere	TL-lærere
September	Utviklingssamtaler for 1.trinn	Ledelsen og lærere
September **Høsten**	Oppstartsamling med elevinnslag om det å vær god klassevenn BlimE-dansen Åpen dag Skolen inviterer elever og foreldre til en ettermiddag med lek, sport og aktiviteter, og samler inn penger til et gitt tema.	1. og 6. trinn Ledelse og lærere Ledelse og lærere
Oktober	Elevundersøkelsen, 5.-7.trinn Trivselsundersøkelsen, 1.-4. trinn	Ledelse og kontaktlærere Elevrådet involveres
Oktober	Fellesamling (FN/mangfold/inkludering)	4. og 7. trinn
Oktober	Felles aktivitet i friminutt som involverer alle trinn. (Kanonball-turnering, bordtennis e.l)	Elevrådet
Oktober	Klassegjennomgang på alle trinn m/faglig fokus	Ledelsen
Oktober	Verdensdagen for psykisk helse (10. Oktober) periode 39-42	Helsesykepleiere (?)
Oktober	Håndavtrykk på skolens banner for 1.klassinger	Sosiallærer

Oktober/november	Bokuke	Utvalgte lærere
November/januar	Gjennomføring og gjgang av elevundersøkelsen (i personalet og med elevrådet) Utviklingssamtaler	Kontaktlærere
Desember	Luciasamling Elevrådets holdningsmål for de neste periodene	3. trinn Elevrådsansvarlig
Desember	Juletradisjoner Julesamling i kirken Julesamling på skolen	Ledelsen og lærere 6.trinn Ledelsen
Januar	Hva er god inspeksjon – påminnelse	Ledelsen
Januar	Oppstart av nye trivselsledere Innskriving av nye førsteklassinger	TL-ansvarlige Ledelsen/sosiallærer
Januar	Vinteraktivitetsdag – hele skolen	Ledelsen og lærere
Februar	Ski- og skøytedag på 5.-7.tr	Ledelsen og aktuelle lærere
Februar	Vintersamling	2. og 5. trinn
Februar (uke 6)	Seksuell helse og pubertet, 6.trinn	Helsesykepleier
Februar/mars	Foreldremøter	Kontaktlærere
Februar/mars	Talentiaden og Kunstiaden	Elevrådet
Mars **Mars**	Utviklingssamtaler Påskesamling på skolen/i kirken Verdensdagen for Downs syndrom (21. mars)	Kontaktlærere
April/mai	Mattetivoli	Mattelærere
Mai	Øvetog og 17. mai	
Mai/juni	Førskoledag og foreldremøte for nye 1. trinn	Ledelsen
Juni	Fotballturnering	Elevrådet

Juni	Idrettsdag for 5. – 7. trinn	Gymlærere
Juni	Sommerdans	Ledelsen og kontaktlærere
Juni	Revy	7. trinn
August – November	Undervisning om vold i nære relasjoner, 1.-4. trinn	Helsesykepleier
Januar – Mai	Helsesamtale om kost, søvn og fysisk aktivitet, 3.trinn	Helsesykepleier
Januar – Mai **Mars – Juni**	Undervisning om overgrep, 4.trinn Undervisning om overgang til ungdomsskole for 7.trinnselever	Helsesykepleier Helsesykepleier

e) 'Link til livet'.

Skolen jobber med sosialt læringsmiljø med hjelp fra ressursene «Link til Livet» med flere, og har valgt disse temaene gjennom skoleløpet. Lærerne kan også bruke andre kilder og ressurser for å jobbe med tematikkene i oversikten

Trinn	Høst	Vår
1. trinn	En god venn Sinne	Glede Tristhet
2. trinn	Konflikt Å være utenfor	Selvtillit Tabu og hemmeligheter
3. trinn	Kommunikasjon Hemmeligheter Mot	Sinne Misunnelse Nysgjerrighet
4. trinn	Den tredelte hjernen Redsel Medfølelse Selvbilde	Toleransevinduet Stress Fremtid Tristhet
5. trinn	Følelser Vennskap Den tredelte hjernen Glede	Sinne Redsel Selvbilde Nysgjerrighet
6. trinn	Toleransevinduet Stress Selvtillit Tristhet	Roller og forventninger Medfølelse Misunnelse Kommunikasjon
7. trinn	Mot Konflikt Tabu og hemmeligheter Skam	Stress Fremtid Pubertet Fortsatt leken?

Skolens systematiske arbeid for å fremme et trygt og godt skolemiljø

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på skolenivå:

- Fellessamlinger og felles aktiviteter
- Trivselsledere i friminutt
- Elevrådsarrangementer
- Skolen involverer foreldre i arbeidet med, og ansvaret for, å skape oppbyggende klassemiljøer (vennegrupper, årstidsgrupper, følgegrupper)
- Deltakelse på foreldremøter

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på klasse/trinn-nivå

- Lærere hjelper elevene med trygge friminutt (forberede friminuttet, følge opp etter, hjelpe i gang med lek, sikre at elevene har lekevenner i friminutt)
- Lekegrupper i friminutt
  - Vennegrupper
- Systematisk og regelmessig aktivitet og læringsarbeid på tvers av klassene
- Sosialpedagogisk team
- Lek som satsingsområde

Tiltak som fremmer trygt, godt og inkluderende skolemiljø på individnivå

- Skinne på elevene som trenger det
- Skaleringssamtaler, for å kartlegge enkeltelevers trivsel
- Stopp-samtale, hvis krenkende handlinger har skjedd, med kontaktlærer eller ledelse. Hensikten er, gjennom tydelige forventninger, å stanse de krenkende handlingene.
- Fellesskapende undervisning (som samarbeidslæring)
- Læringspartnere
- Systematisk veiledning av elever som trenger det
- Jobbe systematisk med sosiale mål (i utviklingssamtaler til samarbeidslæring)

Skolens systematiske arbeid for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø

Skolen har rutiner for å forebygge brudd på retten til et trygt og godt skolemiljø, med tydelig ansvarsfordeling.

Tiltak	Ansvarlig
Inspeksjonsrutiner – og gjennomgang av inspeksjonsrutiner. Ansvarliggjøring av ansatte om hva som er god inspeksjon på Voksen skole	Nærmeste leder
Elevsaksmøte. Ukentlig møte der elevsaker diskuteres. Ledelsen, sosiallærer og helsesykepleier deltar	Nærmeste leder
Kompetanseheving i personalet knyttet til vold og trusler og uønskede hendelser (Forebygging, mestring og trygging-kurs/FMT-kurs) + obligatorisk E-læringskurs	Rektor
Kontinuerlig veiledning av ansatte	Skolens ledelse

Beskrivelse av hvordan skolen skaffer seg oversikt over særskilt sårbare elever

- Vurdering av elevene ved skolestart/skolebytte
- Informasjon fra foresatte/foreldresamarbeid
- Informasjon fra lærer og assistenter i trinnmøter
- Gjennom ukentlige elevsaksmøter
- Faglige kartlegginger
- Tverrfaglig samarbeid
- Elevundersøkelser/Trivselsundersøkelser
- Trinngjennomgang
- Fast punkt på agenda for trinnmøter
- Spesialpedagogiske møter

Skolens systematiske arbeid med å følge med på skolemiljøet

Beskrivelse av hvilke undersøkelser/aktiviteter skolen gjennomfører systematisk for å skaffe seg informasjon om elevenes opplevelse av skolemiljøet:

- Elevsamtaler, to ganger per semester
- Forberedelsesskjema til utviklingssamtalen, to ganger per semester
- Utviklingssamtalen
- Trivselsundersøkelsen
- Sosiogram to ganger per skoleår

- Elevundersøkelsen
- Loggbok (analog eller digital)
- Klassens time
- Jevnlige samtaler med elevene gjennom skoleåret

Beskrivelse av hvordan skolen følger opp resultatene fra Elevundersøkelsen og Trivselsundersøkelsen

- Resultatene deles med ansatte
- Kontaktlærere og faglærere analyserer resultatene
- Trinnet diskuterer resultatene med ledelsen, og kommer med forslag til nødvendige justeringer og tiltak
- Resultatene fra trivselsundersøkelsen punkt 3 presenteres i Storteam
- Resultatene fra elevundersøkelsen punkt 3 presenteres i Utviklingstid
- Forslagene til justeringer og tiltak presenteres for elevrådet som kommer med innspill til utvalgte justeringer og tiltak. Elevrådet tar dette tilbake til klassen, og diskuterer i klassens time
- Tiltakene evalueres i trinntid en gang i måneden

Håndtere brudd på retten til trygt og godt skolemiljø (§ 12-4/5)

Skolens aktivitetsplikt

Rutiner for å følge med

Gjelder alle ansatte og er kontinuerlig. Øvrige delplikter utløses ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har det trygt og godt skolemiljø.
For å sikre at alle ansatte har en felles forståelse av aktivitetspliktene 2–5 gjennomgås disse i planleggingsuke i august, ved nyansettelser og påminnelse i utviklingstid i januar.

Rutiner for å gripe inn og dokumentere

Ansatte griper inn umiddelbart ved krenkelser eller utestenging, innenfor forsvarlige rammer. Hendelsen meldes til rektor muntlig eller via kort skriftlig rapport.

Rutiner for å varsle og dokumentere

Mistanke eller kjennskap varsles uten ugrunnet opphold. Alvorlige saker varsles umiddelbart. Varsling skjer til nærmeste leder/rektor og dokumenteres digitalt.

Rutiner for å undersøke og dokumentere

Rektor har ansvar og delegerer ved behov. Saken undersøkes raskt gjennom samtaler og relevante kartlegginger. Foresatte innkalles innen tre arbeidsdager. Undersøkelser og møter dokumenteres i Vigilo/Web-sak.

Rutiner for tiltak / aktivitetsplan

Rektor er ansvarlig for at tiltak drøftes og aktivitetsplan utarbeides ved behov. Planen lages umiddelbart, evalueres og justeres ved behov. Standard mal i Vigilo benyttes.

Gjenopprettende prosesser ved brutt tillit

Skolen benytter gjenopprettende samtaler og tiltak for å gjenopprette relasjoner mellom elev–elev, elev–ansatt og skole–foresatte. Tiltak tilpasses nivå (individ/klasse/trinn) og loggføres.

Oppfølging og evaluering av tiltak

Evalueringstidspunkt kommer frem av aktivitetsplanen. Tiltak evalueres i dialog med elev og foresatte og justeres til eleven opplever skolemiljøet som trygt og godt.